

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Сергєєнко О. М.

01 вересня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ СУЧАСНОЇ МУЗИКИ**

Рівень вищої освіти **Перший (бакалаврський)**

Галузь знань **02 «Культура і мистецтво»**

Спеціальність **025 «Музичне мистецтво»**

Освітньо-
професійна
програма **«Музичне мистецтво естради» /
«Звукорежисура» / «Спів» /
«Інструментальне виконавство за видами»**

Статус дисципліни **Вибіркова**

Київ - 2025

Робоча програма навчальної дисципліни **«ІСТОРІЯ СУЧАСНОЇ МУЗИКИ»** для здобувачів вищої освіти, галузь знань **02 «Культура і мистецтво»**, спеціальність **025 «Музичне мистецтво»**, освітньо-професійних програм: **«Музичне мистецтво естради» / «Звукорежисура» / «Спів» / «Інструментальне виконавство за видами»**

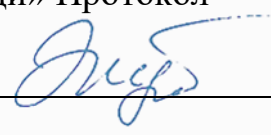
Розробник:

Криницький В.С., викладач першої категорії КЗВО КОР “Академія мистецтв імені Павла Чубинського”.

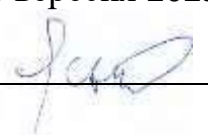
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
«Мистецтво співу»
Протокол №1 від 27 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри **Кочерга А.І.**

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
«Музичне мистецтво естради» Протокол
№ 1 від 30 серпня 2025 р.

Завідувачка кафедрою **Ж.Л. Карпенко-Боднарук**

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
«Інструментальне виконавство» (за видами)
Протокол № 1 від 01 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри **Ясько О.**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки: I-й, II-й	
Загальна кількість годин – 120	Семестри:	
Кількість модулів – 2 Змістовні модулі – 4	II, III	
Тижневих годин групових занять для денної форми навчання: 2 години на тиждень	Лекційні:	
	32	6
	Практичні:	
	30	10
Вид підсумкового контролю: Тестовий контроль, слухова музична вікторина	Семінарські:	
	2	2
Форма підсумкового контролю: 2, 3 семестри диференційовані заліки.	Самостійна робота:	
	56	102

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія сучасної музики» є формування у студентів мистецько-історичного мислення, отримання ними знань з історії розвитку музики XX — XXI століття, розкриття сутності музичного мистецтва й закономірностей його розвитку, як загальних, так і специфічних, притаманних різним національним культурам; сприяння естетичному розвитку студентської молоді; виховання високих моральних якостей майбутніх працівників мистецької сфери. Ознайомити здобувачів вищої освіти з основними етапами історичного розвитку сучасного популярного музичного мистецтва; сформувати комплекс загальних уявлень про основні риси кожного з напрямків, стилів та жанрів розважальної музики; забезпечити знання про найбільш важливі композиції світової популярної музики, типи музичних форм і жанрів.

Завдання дисципліни:

- опанування знань про основні етапи розвитку музичної культури XX- XXI століть в історичному розрізі;
- вивчення життєвого та творчого шляху видатних композиторів новіших часів;
- визначення характерних рис різних музичних стилів та жанрів притаманних академічній музиці XX-XXI століттях;

- засвоєння історико-теоретичних понять, які визначають сучасне музичне мистецтво;
- вивчення сучасного музичного матеріалу;
- формування музично-образних уявлень про музичне мистецтво XX-XXI століть та набуття музично-слухового досвіду.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Історія сучасної музики» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 8	Сольфеджіо
ОК 9	Теорія музики

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітніх програм вивчення навчальної дисципліни «Історія сучасної музики» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Історія сучасної музики»

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Історія сучасної музики» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти програмних результатів навчання через такі компетентності (ЗК — загальні, СК — спеціальні):

Шифр	Назва компетентності	Знання Зн1 Концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв’язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Автономія та відповідальність АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності	ПРН
	Інтегральна компетентність					ПРН 4, ПРН 15 ПРН 17
Загальні компетентності (ЗК)						
ЗК1	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.	Зн1	Ум1	К1	АВ3	ПРН 4, ПРН 15 ПРН 17
ЗК2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4, ПРН 15 ПРН 17
ЗК3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4, ПРН 15 ПРН 17
ЗК5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4, ПРН 15 ПРН 17
ЗК9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ2, АВ3	ПРН 4, ПРН 15 ПРН 17

ЗК15	Здатність генерувати	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4, ПРН 15 ПРН 17
Спеціальні компетентності (СК)						
СК3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4, ПРН 15
СК5	Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва. знання про основні закономірності й сучасні досягнення	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4, ПРН 15 ПРН 17
СК6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4, ПРН 15 ПРН 17
СК12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4, ПРН 15
СК18	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4, ПРН 17

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- індивідуальне або групове опитування;
- студентські презентації;
- тестові завдання;
- слухова музична вікторина.
- залік

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами, управління навчальною мотивацією здобувачів. Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення освітнього компоненту з метою виявлення ступеня розуміння здобувачем вищої освіти засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується викладачем – для коригування методів і засобів навчання. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується здобувачем вищої освіти – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться з метою діагностики рівня засвоєння матеріалу.

Семінарський контроль знань.

Семінарські заняття виконують такі основні функції:

формулюють дидактичні цілі заняття:

- навчальну (поглиблення, конкретизацію, систематизацію знань, засвоєних під час лекційних занять та у процесі самостійної підготовки до семінару);
- розвивальну (розвиток логічного мислення здобувачів освіти, набуття ними умінь працювати з різними літературними джерелами, формування умінь і навичок аналізу фактів, явищ, проблем тощо);
- виховну (патріотичне виховання, виховання економічної, екологічної культури і мислення, прищеплення інтересу до вивчення освітнього компоненту та до фаху, тощо);
- діагностично-корекційну (контроль за якістю засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу, виявлення прогалин його засвоєнні та їх подолання) та ін.

Модульний контроль – є складовою поточного контролю і здійснюється у формі виконання здобувачем вищої освіти модульного контрольного завдання. Проведення модульного контролю знань є обов'язковим контролем якості засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та музичного матеріалу модуля – проводиться з метою систематизації знань. Кожний такий модуль включає бали за поточну роботу на контрольних заняттях та виконання самостійної роботи.

Модульний контроль має на меті оцінити рівень цілісного бачення здобувачем

вищої освіти проблематики завершеної частини освітнього компоненту, сконцентрованої в навчальному модулі та вміння орієнтуватися в теоретичних питаннях і музичному матеріалі, які визначають зміст даної частини курсу.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення аудиторних занять і оцінюється сумою набраних балів. При виставленні балів за поточний контроль оцінці підлягають:

- рівень теоретичних знань;
- опрацювання навчального матеріалу з дисципліни, передбаченого для самостійного засвоєння;
- індивідуальне завдання (рівень знань музичного матеріалу).

Оцінювання поточної діяльності проводиться на кожному занятті при засвоєнні кожної теми змістовного модуля. За поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення змістового модуля сумуються.

Контроль засвоєння модуля проводиться на останніх підсумкових заняттях вивчення тем. До видів контролю допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовані пропущені заняття тощо).

Семінарське заняття форма навчального заняття, при якій викладач організовує дискусію за попередньо визначеними темами, до котрих здобувачі освіти готуються вдома. Семінари мають поглибити, розширити і закріпити знання здобувачів освіти, збагатити їх кругозір, навчити їх мистецтва ведення дискусії та глибокого наукового аналізу явищ, що вивчаються. Викладач на семінарському занятті здійснює контроль за самостійною роботою здобувачів освіти, дає можливість їм не лише висловити свої знання в усній формі, але й апробувати їх. Семінарські заняття проводяться в аудиторіях або в навчальних кабінетах з однією академічною групою. Темі семінарських занять визначається робочою програмою освітнього компоненту.

Форми підсумкового контролю знань здобувачів:

Диференційований залік – 2, 3 семестр.

Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми освітнього компоненту й доводяться до відома здобувачів на початку семестру. Графік проведення модульного контролю протягом перших двох тижнів семестру за

підписом завідувача кафедри

Здобувач який за результатами модульного контролю отримав незадовільну оцінку зобов'язаний перескласти відповідний модуль до початку наступного модульного контролю.

Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача.

Диференційований залік – здобувач вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовий модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку може проводитись у вигляді відповідей на питання білетів та додаткових питань з тем відповідного модуля, а також усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти І рік навчання (Модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота			Контрольні заходи Залік	Разом
Змістовний модуль № 1	Змістовний модуль № 2	Самостійна робота	Семестровий (Диф.залік)	
T 1, T2, T3	T4, T5, T6			
30	30	20	20	100
Поточний контроль проводиться кожні 2, 3 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 80 балів Самостійна робота – 4 роботи, оцінюється від 1 до 5 балів			Підсумковий модульний контроль (залік) проводиться наприкінці 3 семестру (модуля) й оцінюється від 1 до 20 балів.	

II рік навчання (Модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Контрольні заходи	Разом
Змістовний модуль № 3	Змістовний модуль № 4	Самостійна робота	Семінарське заняття	Семестровий (Диф.залік)	
T 7, T8, T9, T10, T11	T12, T13, T14				
30	25	20	5	20	100

Поточний контроль проводиться кожні 2, 3 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 80 балів Самостійна робота – 4 роботи, оцінюється від 1 до 5 балів Семінарське заняття оцінюється від 1 до 5 балів	Підсумковий модульний контроль (залік) проводиться наприкінці 3 семестру (модуля) й оцінюється від 1 до 20 балів.	
---	---	--

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Аудиторна робота	5	25	4	20
Фронтальне опитування	1	5	1	5
Експрес-опитування по темі заняття	2	10	2	10
Музична вікторина	2	10	2	10
Доповідь	1	5	1	5
Тестування	1	5	1	5
Семінарське заняття			1	5
Самостійна робота	4	20	4	20
Диференційований залік	1	20	1	20
Разом	17	100	17	100

Нарахування заохочувальних балів (+)

- За активну участь у науковій діяльності: виступи на наукових конференціях, готують наукові доповіді, беруть участь в їх обговоренні). Дана робота підтверджується сертифікатом, довідкою, виданими тезами, тощо
- За організацію навчальної діяльності у неформальній освіті (участь у вебінарах, курсах професійної підготовки, тренінгах, що має підтверджуючий матеріал).

За бажанням здобувач освіти може отримати від викладача додаткове індивідуальне завдання для покращення рейтингового балу за модуль. До індивідуального завдання викладач може запропонувати тему з питань: розширення теоретичних базових знань з освітнього компоненту, самостійного аналізу підходів до розв'язання професійних питань.

1. Стівідсоткове відвідування занять протягом семестр	+ 5 балів
2. Творча активність, направлена на пошук та опрацювання додаткової літератури, різних медійних матеріалів для більш поглибленого опрацювання теми, що вивчається у певному модулі. Участь в тематичній конференції або спеціалізованій олімпіаді й отримання призових місць.	+ 5 балів

В разі якщо при врахуванні додаткових балів сума балів за модуль (семестр) буде перевищувати 100 балів, результати успішності буде дорівнювати 100.

Штрафні бали (-)

1. Відсутність на заняттях без поважних причин.	-5 балів
2. Здача модульних та самостійних робіт пізніше призначеного терміну.	-5 балів
3. Не виконання студентом завдань по самопідготовці	-5 балів

Індивідуальне або групове опитування.	Критерії оцінювання для поточного контролю
«5»	Здобувач вільно володіє термінологією та може дати точні або майже точні відповіді на історико-теоретичні питання. Повно та послідовно викладає музикознавчий матеріал. Вільно орієнтується в стилістичних особливостях творчості композиторів різних епох, дає різнорівневий аналіз їх музичних творів. Систематично готується до занять. Здатен проаналізувати свою роботу, та виправити помилки. Значну увагу приділяє самостійній роботі, проявляє творчу ініціативу при виконанні завдань з дисципліни.
«4»	Здобувач демонструє добрий рівень знань історико-теоретичного матеріалу та не припускається грубих помилок у викладенні інформації музикознавчого характеру. Загалом повно розкриває зміст матеріалу відповідно до поставлених запитань, але може допустити дві-три неточності. Систематично готується до занять. Здатен самостійно працювати та аналізувати свою роботу.
«3»	Здобувач демонструє задовільний рівень знань, не завжди точно розкриває зміст історико-теоретичного, музикознавчого матеріалу, не завжди повно і правильно відповідає на питання. Під час характеристики музичних творів композиторів спостерігаються суттєві помилки в розумінні їхнього стилю. Виклад матеріалу не відповідає вимогам повноти, системності, логічності.
«2»	Здобувач слабо орієнтується в питаннях історичного, стилістичного та музикознавчого характеру, виявляє знання музичного матеріалу обсягом до 50%. Неповно розкриває зміст матеріалу, допускає грубі помилки у його тлумаченні. Не володіє спеціальною термінологією, відповідним музично-слуховим досвідом, демонструє незадовільний рівень знань. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками.
«1»	Здобувач слабо орієнтується в питаннях історичного, стилістичного та музикознавчого характеру, виявляє знання музичного матеріалу обсягом менше 50%. Не точно розкриває зміст матеріалу, не

	володіє спеціальною термінологією, демонструє незадовільний рівень знань. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, старанності в оволодінні фаховими знаннями, вміннями, навичками.
--	--

Оцінювання роботи здобувачів освіти на семінарських заняттях Оцінювання семінарських занять здійснюється під час поточного контролю. Робочою програмою передбачено *в другому модулі проведення семінарського заняття*. За роботу на семінарському занятті здобувач отримує *від 1 до 5 балів*.

Вимоги до оцінювання семінарських занять:

- Відповідність змісту виступу здобувача освіти до змісту питань, що обговорювалися на семінарі;
- Активність здобувача освіти на семінарському занятті;
- Уміння вести дискусію;
- Толерантність при веденні дискусії;
- Обґрунтованість власних суджень;
- Посилання при дискусії (виступах) на першоджерела;
- Вміння використовувати теоретичні знання для розв’язання вузлових проблем, практичних задач тощо;
- Вміння використовувати матеріал попередніх курсів під час роботи на семінарському занятті;
- Вміння використовувати наочні наявні засоби;
- Вміння використовувати мультимедійні засоби навчання та інші комп’ютерні технології;
- Вміння представити результати самостійної творчої роботи

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
5	виставляється, якщо здобувач освіти активно працює протягом усього семінарського заняття, дає повні відповіді на запитання викладача у відповідності з планом заняття і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, знання відповідної літератури, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з даної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, аналізувати явища й факти, здатний робити самостійні узагальнення й висновки.
4	виставляється за умови дотримання таких вимог: здобувач освіти активно працює протягом семінарського заняття, питання висвітлені повно, викладення матеріалу логічне, обґрунтоване, з посиланнями на відповідні джерела, висвітлення питань завершене висновками, здобувач освіти виявив аналітичні вміння, але у відповідях допущені неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу.
3	виставляється в тому разі, коли здобувач освіти у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу та навчальної літератури, намагається аналізувати явища й факти, робити певні висновки. Але на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на

	запитання, припускається грубих помилок при висвітленні матеріалу.
2	виставляється в разі, коли здобувач освіти виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення.
1	здобувач освіти не розкрив поставлені питання, допускає суттєві помилки при формулюванні та висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті, робить велику кількість помилок при відповіді.

Оцінювання завдання самостійної роботи.

Контроль самостійної роботи. Засоби контролю самостійної роботи та методика його проведення обираються викладачем навчальної освітнього компоненту. Контроль самостійної роботи має відповідати вимогам об'єктивності, оперативності та систематичності, рівнем засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу, вміння використовувати теоретичні знання в практичній діяльності, також включає в себе самоконтроль з боку здобувача освіти.

Завдання цього виду контролю спрямовані на:

- розвиток пізнавальних здібностей та творчої ініціативи здобувачів вищої освіти;
- виховання самостійності, відповідальності та організованості;
- формування самостійного мислення, здібностей до саморозвитку, самоудосконалення та самореалізації;
- опанування здобувачами елементів методики наукових досліджень;
- підготовка до семінарських занять.

Підсумкова кількість балів, набрана здобувачем вищої освіти за виконання чотирьох завдань самостійної роботи, також є однією із складових поточної успішності здобувачів вищої освіти з навчальної освітнього компоненту.

Здобувач вищої освіти може набрати **максимум 20 балів** за виконання усіх видів самостійної роботи під час вивчення того чи іншого модуля. Кожне завдання самостійної роботи оцінюється за шкалою **від 1 до 5 балів**.

Основними формами контролю самостійної роботи є:

- виконання науково-дослідних завдань
- рефлексивний контроль
- індивідуальні співбесіди

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
5	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко опрацьовує теоретичний матеріал вільно володіє термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки. В повному об'ємі оволодів завданням. У підготовці до самостійної роботи вивчає методичну та
4	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, опрацьовує теоретичний матеріал, володіє термінологією, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. В повному об'ємі оволодів завданням змістового модуля.
3	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки
2	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово, без аргументації та обґрунтування викладає окремі питання, не розкриває зміст завдань.
1	Завдання практично не виконане, здійснені лише окремі необхідні дії, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення.

Критерії оцінювання тестового завдання:

«відмінно» – здобувач вирішив 95-100 % із запропонованого набору тестових завдань;

«добре» – здобувач вирішив 80-94 % із запропонованого набору тестових завдань;

«задовільно» – здобувач вирішив 60-79 % із запропонованого набору тестових завдань;

«незадовільно» – здобувач вирішив менше, чим 60 % із запропонованого набору тестових завдань.

Критерії оцінювання практичної письмової роботи (слухової музичної вікторини):

«відмінно» – здобувач впізнав 95-100 % музичних тем із запропонованої послідовності музичних номерів;

«добре» – здобувач впізнав 80-94% музичних тем із запропонованої послідовності музичних номерів;

«задовільно» – здобувач впізнав 60-79 % музичних тем із запропонованої послідовності музичних номерів;
«незадовільно» – здобувач впізнав менше, ніж 60% із запропонованої послідовності музичних номерів.

Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань здобувачів вищої освіти.

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період навчання. Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань здобувачів здійснюється через тестування та виконання підсумкової слухової музичної вікторини.

Семестрова оцінка виставляється за умови виконання здобувачем усіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та визначається як сума балів, отриманих при здійсненні поточного і підсумкового контролю.

Здобувач, який набрав кількість балів, що прирівнюється до оцінки «високий рівень» (відмінно) та стабільно виконував всі види навчальної роботи, шукав та опрацьовував додаткові історико-теоретичні та музичні матеріали протягом семестру, може бути звільнений від складання диференційованого заліку.

Підсумковий модульний контроль - залік - оцінюється від 1-20 балів. Різні форми роботи, оцінюються власною кількістю балів.

Тести включають 10 питань різного ступеню складності, максимально можлива кількість балів за одне питання — 1. Максимально можлива кількість балів за тестування — 10. Слухова музична вікторина включає 10 номерів, максимально можлива кількість балів за визначений один номер вікторини — 1. Максимально можлива кількість балів за слухову вікторину — 10. Максимально можлива сумарна кількість балів за тестування та слухову музичну вікторину — 20, що розподіляється за національною шкалою оцінювання наступним чином:

15-20 балів — «5» (відмінно),
12-14 балів — «4» (дуже добре),
8-11 балів — «4» (добре),
5-7 балів — «3» (задовільно),
2-4 балів — «3» (достатньо),
1 — «2» (незадовільно).

Шкала оцінювання модульного контролю знань Диференційований залік

Критерії оцінювання	бали модульного контролю знань
«відмінно» - Виконання тестових завдань максимально без помилок, або ж з допущенням дрібних неточностей. - Повна, послідовна письмова відповідь у визначенні музичного матеріалу номерів слухової вікторини, можливі мінімальні неточності	15 – 20
«дуже добре» - Виконання тестових завдань з незначними помилками. - Поодинокі неточності та помилки у письмовій відповіді на визначення музичного матеріалу номерів слухової вікторини.	12 – 14
«добре» - Виконання тестових завдань з багатьма незначними помилками. - Неточності та помилки у письмовій відповіді на визначення музичного матеріалу номерів слухової вікторини.	8 – 11
«задовільно» - Велика кількість суттєвих помилок у виконаних тестових завдань. - Вагомі помилки у відповідях на визначення музичного матеріалу слухової вікторини.	5 – 7
«достатньо» - Переважна більшість тестових завдань виконана з суттєвими помилками. - Грубі помилки у відповідях на визначення музичного матеріалу слухової вікторини.	2 – 4
«не задовільно» - Виконання 50% і менше тестового завдання. - Визначення 50% і менше музичного матеріалу слухової вікторини.	1

Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав **від 60 до 100 балів**.

Загальний рейтинг з модуля (освітнього компоненту) **не перевищує 100 балів**.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на аудиторних заняттях та на модульному (семестровому) контролі знань, свідчить про ступінь оволодіння ним програмою освітнього компоненту. Протягом вивчення модулю здобувачі вищої освіти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводиться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ECTS. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння освітнього компоненту.

Сума балів (R)	Шкала ECTS	Національна 5-ти бальна шкала	Визначення
90-100	A	5	відмінно

82-89	B	4	дуже добре
74-81	C		добре
64-73	D	3	задовільно
60-63	E		достатньо
35-59	FX	2	не задовільно з можливістю повторного перескладання
0-34	F		не задовільно з обов'язковим повторним вивченням

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1.

Змістовий модуль 1. Нові композиторські техніки XX століття.

Тема 1. Введення в музику XX століття. Композиторські техніки XX століття. Творчість Ч. Айвза як «передбачення» музичного авангарду XX століття.

Історичні передумови новацій в музиці першої половини XX століття: Перша світова війна, науково-технічна революція, урбанізація. Прояв антиромантичних тенденцій в музичному мистецтві. Виникнення нових музичних стильових напрямків: експресіонізму, неофольклоризму, неокласицизму, урбаністичної тематики, поява перших авангардних елементів, їх вплив на митців українського походження. Новації в музично-виразових засобах: опора на мелодику інструментального типу з великою кількістю стрибків, розширення тональності та звернення до атональності (відмова від ввіднотоновості та функціональних зв'язків, емансипація дисонансу), використання поліакордики, асиметричної ритміки, поліфонізація фактури тощо. Винайдення серійної техніки композиції — додекафонії. Періодизація світового авангардного академічного музичного мистецтва. Загальна характеристика провідних композиторських технік 2-ї половини XX століття: серіалізму, алеаторики, сонорики тощо, їх прояв у європейській та українській професійних музичних культурах.

Ч. Айвз — американський композитор-новатор. Експериментаторський підхід композитора до музичної творчості: використання у ній великої кількості дисонансів, випробовування (незалежно від європейських композиторів) різноманітних модерністських засобів — поліритмії, політональності, додекафонії, чвертьтонового письма, кластерів, елементів алеаторики, цитування, просторових ефектів тощо. Програмність музики композитора. Реалізація творчого методу Ч. Айвза у його 4 симфонії.

Тема 2. Експресіонізм. Додекафонія. Індивідуальне перевтілення методу нововіденців. Пошуки в сфері вільної дванадцятитоновості в творчості інших композиторів.

Виникнення та провідні засади мистецького напрямку експресіонізму. Головні

риси музики експресіонізму: тональна децентралізація та атональність, автономізація вертикалей, їх дисонантність, деформація тематичного мислення, розірваність мелодичних побудов, розпад ритмічних зв'язків, різка контрастність динаміки та розмитість форми.

Діяльність композиторів Нової віденської школи А. Шенберга, А. Берга та А. Веберна: атональність та додекафонія як головні конструктивні засоби їх музики та оригінальне їх використання в індивідуальній творчості: еволюція музики А. Шенберга від тональності через атональність — до додекафонного методу, поєднання ознак тонального мислення та додекафонії у творчості А. Берга, опора на гемітоніку та пуантилізм у додекафонній музиці А. Веберна.

Пошуки у галузі вільної дванадцятитоновості в творчості східноєвропейських композиторів.

Тема 3. Техніка мікрохроматики.

Поява та розвиток у ХХ столітті як композиторської техніки мікрохроматики (мікроінтерваліки) — методу, що оперує звуковистоними співвідношеннями меншими за півтон (мікротонами). Стародавнє походження мікроінтерваліки (Піфагорова та Дідімова коми часів Античності), наявність її в народній музиці ряду європейських культур, зокрема — український, мікротонові експерименти композиторів епохи Відродження тощо. Перетворення мікрохроматики в техніку композиції як прагнення митців ХХ століття подолати рівномірну темперацію. Унікальність, складність реалізації та екзотичність методу як самостійної творчої техніки, його реалізація в музичному авангарді 2-ї половини ХХ століття в рамках сонористики та спектральної музики.

Змістовий модуль 2. Інтертекстуальні та неофольклорні тенденції у музиці ХХ століття.

Тема 4. Інтертекстуальні тенденції у музиці ХХ століття.

Інтертекстуальність як одна з головних категорій семіотичної структури мистецтва. Історичне походження форм міжтекстової взаємодії: запозичування, переробка тем та сюжетів, цитація, алюзія, анаграмування, переклад, плагіат, парафраз, наслідування, пародія, стилізація, ремінісценція, пастиш, використання епіграфів, інсценування тощо.

Стиль неокласицизм як повернення до естетичних принципів доромантичної доби. Характерні риси неокласицизму в музиці: звернення до античної тематики, доромантичних жанрів сонати, симфонії, концерту класичного і барокового зразків, мадригалу, класичних та барокових поліфонічних форм, старовинних музичних інструментів, об'єктивний характер висловлювання, поєднання доромантичних музичних елементів з сучасною музичною мовою тощо. Варіації на стиль як приклад неокласицизму І. Стравинського. «Одинадцять етюдів у формі старовинних танців» В. Косенка як зразок неокласицизму в українській музиці.

Транскрипція та робота за моделлю у XX столітті як засіб переосмислення досягнень минулих епох в контексті стилістики сучасної музики на прикладі «Карпатського концерту» для оркестру М. Скорика. Вихід цитації у творчості Ф. Караєва на рівень універсального композиційного принципу та одного із найважливіших факторів сенсопродуктивності тексту. Прояви інтертекстуальності у творчості В. Сильвестрова, та Л. Грабовського.

Тема 5. Фольклоризм та світова музика 1-ї половини XX століття. Неофольклоризм в музиці першої половини XX ст. як поєднання давніх пластів фольклору з сучасними музично-виразовими засобами.

І. Стравинський — один із найбільших мистців-новаторів у світовій музиці, «композитор тисячі стилів». Балет «Весна священна» І. Стравинського як один з найперших та найяскравіших прикладів неофольклоризму в світовій музиці. Новаторство балету: імпульсний тематизм на опосередкованій основі давнього українського обрядового фольклору, домінування ритму, поліакордика, трактування оркестру як ударного інструменту тощо.

Б. Барток — видатний угорський композитор та фольклорист першої половини XX ст. Відкриття Бартоком старовинного угорського фольклору. Поєднання у творчості Б. Бартока в рамках антиромантичного напрямку старовинного угорського фольклору із сучасними музично-виразовими засобами: штучними ладами, гостродисонуючими вертикалями, акордами нетерцієвої структури, математично прорахованим ритмом, ударним. «Cantana profana» («Дев'ять чарівних оленів») як зразок масштабного неофольклорного полотна у творчості композитора.

Тема 6. Неофольклоризм у творчості українських композиторів XX століття. Дві хвили українського неофольклоризму. Зародження напрямку у творчості Б. Лятошинського. Перші прояви «Нової фольклорної хвилі» у творчості Л. Грабовського. «Нова фольклорна хвиля»: творчість Л. Дичко, М. Скорика, Є. Станковича, В. Зубицького як найяскравіших представників напрямку в сучасній українській музиці.

МОДУЛЬ 2.

Змістовий модуль 3. Музичний авангард 2-ї половини XX століття. Тема 7. **Серіалізм.**

Історичні передумови виникнення повоєнного авангарду: Друга світова війна, науково-технічна революція, міжкультурні контакти, в т. ч. заглиблення в культуру Сходу. Дармштадтські курси нової музики. Феномен звуку як провідна ідея еволюції авангардного музичного мистецтва від 50-х років XX століття. Звук як об'єкт музичного творення. Пошук нового звукового матеріалу в рамках технічної музики та інших сонорних властивостей звуку. Особливості авангардних

музичних творів: індивідуальні концепції, трактування шумових звуків як музичних, увага до тиші та звуків, що з неї народжуються, приблизна фіксація музичних творів, новий тип нотації. Виникнення нових музичних напрямків і композиторських технік: електронної музики, інструментальної конкретної музики, брюїтизму, хеппенінгу, інструментального театру, конкретної музики, алеаторики, сонористики, поява мікрополіфонії.

Серіалізм — напрям, пов'язаний із серіальною технікою, джерела якої — в додекафонії та серійній техніці. Відмінності додекафонії, серійної та серіальної технік. Розповсюдження в серіальній техніці принципу серійності не лише на звуковисотність, а й на динамічну, ритмічну, артикуляційну та тембральну сторони музичної мови. Тотальний серіалізм — техніка, в якій всі компоненти музичної мови (звуковисотність, динаміка, ритм, тембр, артикуляція тощо) детермінуються серією.

Зародження серіалізму у творчості А. Веберна. Послідовна кристалізація серіальної техніки у творчості Л. Ноно. Розчарування у серіалізмі, рух до формульної композиції у творчості К. Штокгаузена.

Тема 8. Алеаторика.

Алеаторика — вид композиторської техніки та напрям музичного авангарду 2-ї половини XX століття, що передбачає мобільність (чи то неповну фіксацію) музичного тексту чи форми. Поява алеаторики як реакції на серіалізм. В основі методу — навмисна випадковість виникнення різних компонентів музичного тексту під час його творення або виконання завдяки використанню таких нестандартних засобів, як: жереб, шахові ходи, цифрові комбінації, тасування нотних аркушів, кидання гральних костей, розбризкування чорнил по нотному аркушу тощо (термін «алеаторика» походить від латинського *aleatorius* — гральний, гравецький). Мистецьке завдання алеаторики — витворення характерних звукових ефектів, переважно плямоподібного, загадково-коливного типу. Компоненти алеаторики: повторювані звукові фігури та дуже швидкий темп їх виконання, завдяки яким слух вловлює лише загальний ефект звучання та фактично не сприймає деталей. Зв'язок алеаторики із сонористикою. Види алеаторики: обмежена (окремі основні елементи музичної тканини мають фіксоване, точне визначення, наприклад: виконавський склад, звуковисотні орієнтири, хронометраж звучання тощо), необмежена (заперечує будь-яку структурну визначеність музичного твору).

В. Лютославський — очільник польської композиторської школи та один з провідних симфоністів XX століття. Оригінальне втілення алеаторичного методу у творчості композитора як сонорно-алеаторичної композиції на основі мікрополіфонії — контрольованої алеаторики (або ж алеаторичного контрапункту).

Тема 9. Сонорика та сонористика.

Сонорика, як музика звучностей — один із провідних техніко-стильових напрямків музики ХХ століття, що акцентує фонічну, колористичну сторону звучання та темброве значення гармонії (аж до повної недиференційованості її окремих тонів). Три ступені сонорики: колористика, сонорика та сонористика. Поєднання сонорного письма з іншими формами організації музики. Індивідуальне перевтілення методу у творчості Е. Вареза, К. Пендерецького та Д. Крама. Синтез сонорики та електроакустичної музики у творчості К. Штокгаузена. Формування статичної сонорної композиції як однієї з найрадикальніших формотворчих концепцій у творчості Д. Лігеті.

Тема 10. Конкретна та електроакустична музика.

Конкретна та електроакустична (електронна) музика — історично перші різновиди технічної музики, що розвиваються в рамках дослідження звуку у Франції та Німеччині. Французький композитор, інженер-акустик та засновник лабораторії електроакустичної музики Studio d'Essai П. Шеффер — фундатор напрямку конкретної музики. Основа техніки — використання при створенні музики звуків оточення та природи за допомогою їх перетворення через зміну швидкості та напрямку відтворення чи вкорочення, а також їх монтаж.

«Артикуляція» Д. Лігеті — твір, що одночасно є як «текстом», так і музичною композицією. Новаторство Е. Вареза в галузі збагачення музичної мови з метою оновлення та вивільнення звуку на прикладі «Пустель» для 14 духових інструментів, фортепіано, 46 ударних інструментів та магнітної стрічки.

Тема 11. Програмність та індивідуальна система музичної мови у творчості О. Мессіана.

Значення творчості О. Мессіана як унікальної, не залежної від інших шкіл та напрямків, ланки між музичними новаціями першої половини ХХ століття та повоєнним авангардом. Композиторська, музично-теоретична, виконавська (як органіста й піаніста), педагогічна, літературна, орнітологічна діяльність О. Мессіана. Формування художньої концепції композитора як підсумку його філософсько-естетичних поглядів. Сфера релігійної образності — практично єдиний тип програмності митця. «Пташина» тематика як один із проявів «екзотичності» творчості О. Мессіана у 40-50-ті роки ХХ століття. Значення інструментальних і духовних жанрів в творчості композитора, її характерні риси: філософсько-релігійна тематика з елементами містицизму, пантеїзму, зацікавлення східною культурою, вагомість образів природи, в тому числі птахів тощо. Тяжіння до аметричної ритміки та ладів обмеженої транспозиції як основи його власної техніки. «Квартет на кінець часу», «Турангаліла-симфонія», «Каталог екзотичних птахів», «Очікую на воскресіння померлих» — твори, що ілюструють творчий метод О. Мессіана.

Змістовий модуль 4. Постмодернізм. Поставангардне музичне мистецтво.

Тема 12. Постмодерні тенденції у світовій музиці 2-ї половини XX століття.

Постмодернізм — світоглядно-мистецький напрям, що виник та існує за епохи постмодерну. Передумовами появи постмодернізму — розчарування в ідеалах модернізму, а саме: в безповоротності прогресу, вирішенні наукою й технікою глобальних проблем людства, цілісності світу, існуванні загальнолюдських цінностей тощо. Характерні риси постмодернізму: розмиття меж мистецьких жанрів і напрямів, полістилістика, усунення відокремленості масової культури від елітарної, автора від слухача, проголошення відносності істини та цінностей, недовіра до авторитетів, деконструкція, гра, іронія тощо.

П. Булез — один із найвидатніших представників музики XX століття. Еволюція творчості композитора від тотального серіалізму до постсеріалізму на прикладі «Молотка без майстра» для контралято та 6 інструментів — одного із найзнаковіших музичних творів 2-ї половини XX століття. Експерименти у галузі вокального інтонування на прикладі творчості Л. Беріо. Стилістична та стильова багатоплановість, винахідливість та непередбачуваність Симфонії для 8 голосів та оркестру Л. Беріо. Препароване фортепіано та пов'язана з ним техніка сонорної модальності як принцип організації музичного матеріалу — одне з головних досягнень «декомпозитора» Д. Кейджа. Реалізація композитором, математиком та архітектором Я. Ксенакісом ймовірнісного (стохастичного) моделювання у галузі «формалізованої музики», що базується на методах теорії ймовірності та споріднених з нею логічних процедур. Дослідження акустичної та психоакустичної природи звуку, закладеної у будові його спектру — основа для виникнення спектральної музики Ж. Грізе та Т. Мюрая.

Тема 13. Американський мінімалізм.

Мінімалізм в музиці як метод композиції на основі найпростіших функціонально і структурно тотожних звуковисотних і ритмічних розділів- «комірок» — патернів, що під час розгортання твору неодноразово повторюються із незначними змінами і перестановками (техніка репетитивності). Патерн — окремих звук, інтервал, акорд, мотив (коротка мелодійна фраза) тощо. Американське походження напрямку. Витоки музичного мінімалізму — у філософії дзен-буддизму та мистецтві Сходу (його медитативному спрямуванні, відношенні до музики як ритуалу), в експериментальній музиці Дж. Кейджа — в ідеї сприйнятті часу чи процесу та звуку як самодостатньої цілісності у поєднанні концептуалізації тиші та мовчання, усвідомлення музичного твору як потенційно нескінченного континууму, що заперечує дискурсивно-логічні настанови європейської культури. Характерні риси мінімалізму: тиша, концептуалізм, стислість, континуальність, фазовість, свобода від традиційних системних та функціональних зв'язків, тональність, модальність, гармонічна статика, статика експонування звукового матеріалу, неконтрастність, метрична регулярність та одноманітність ритмічної

пульсації (повтори патернів безперервних текстур, укладених зі взаємопов'язаних ритмічних малюнків та імпульсів, використання яскравих тембрів та імпульсів, простих діатонічних гармонічних співзвуч із їх повільним чергуванням, переважання в музиці коротких мелодичних сегментів, що виводять організацію, поєднання та індивідуальні характеристики коротких повторюваних ритмічних малюнків на перший план тощо). Подібність мінімалістичної музики до мистецтва поп-арту (серійність, тиражування образів тощо). Розмаїття технічних засобів створення мінімалістичної музики. Мінімалізм як протиположність традиціям музичного авангарду та передвісник поставангардної естетики «нової простоти».

Індивідуальне перевтілення технічних засобів мінімалізму у творчості Т. Райлі, Ф. Гласса та С. Райха.

Тема 14. Східноєвропейська естетика «нової простоти». Творчість українських композиторів від 70-х років XX — початку XXI століття.

70-і роки XX століття у східноєвропейській музиці: від радикалізму — до власного стилю. Техніка «tintinnabuli» як основа філософсько-релігійної музики А. Пярта та «нова простота» як відправна точка «мета-музики» В. Сильвестрова — результат впливу мінімалістичних тенденцій на творчість цих митців. Формування унікального власного стилю у творчості В. Бібіка, прагнення композитора поєднати традиційні риси національного мистецтва з європейськими новаціями. Відкрита емоційність, імпровізаційність, стихійність розвитку музики В. Бібіка. О. Щетинський — постмодерніст та структураліст. Прагнення митця знайти метастиль, що поєднує стилістичні елементи різних епох: від барокових, класичних і пізньоромантичних алюзій — до жорсткого атоналізму і сонористики. Раціональність, винахідливість та сучасне звуковидобування у поєднанні з власними ліричними рефлексіями у творчості композитора та віолончеліста Ю. Ланюка

Структура навчальної дисципліни Форма навчання: денна

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин: 120					
	Форма навчання: денна					
	у тому числі					
	Усього	лекції	семінарські	практичні	індивідуальна робота	самостійна робота
2-й семестр МОДУЛЬ 1						
Змістовий модуль 1. Нові композиторські техніки XX століття.						
Тема 1. Введення в музику XX століття.	8	2		2		4

Композиторські техніки XX століття. Творчість Ч. Айвза як «передбачення» музичного авангарду XX століття.						
Тема 2. Експресіонізм. Додекафонія. Індивідуальне перевтілення методу нововіденців. Пошуки в сфері вільної дванадцятитоновості у творчості інших композиторів.	14	4		4		6
Тема 3. Техніка мікрохроматики.	8	2		2		4
Разом за змістовий модуль 1	30	8		8		14
Змістовий модуль 2. Інтертекстуальні та неофольклорні тенденції у музиці XX століття.						
Тема 4. Інтертекстуальні тенденції у музиці XX століття.	12	4		2		6
Тема 5. Фольклоризм та світова музика 1-ї половини XX століття.	8	2		2		4
Тема 6. Неофольклоризм у творчості українських композиторів XX століття	10	2		4		4
Модульний контроль знань Диференційований залік						
Разом за змістовий модуль 2	30	8		8		14
Разом за модуль 1	60	16		16		28
3-й семестр МОДУЛЬ 2						
Змістовий модуль 3. Музичний авангард 2-ї половини XX століття.						
Тема 7. Серіалізм.	6	2		2		2
Тема 8. Алеаторика.	6	2		2		2
Тема 9. Сонорика та сонористика.	6	2		2		2
Тема 10. Конкретна та електроакустична музика.	6			2		4
Тема 11. Програманість та індивідуальна система музичної мови у творчості О. Мессіана.	6	2		2		2
Разом за змістовий модуль 3	30	8		10		12
Змістовий модуль 4. Постмодернізм. Поставангардне музичне мистецтво						
Тема 12. Постмодерні тенденції у світовій музиці 2-ї половини XX століття.	8	4				4
Тема 13. Американський мінімалізм.	8	2		2		4
Тема 14. Східноєвропейська естетика «нової простоти». Творчість українських композиторів від 70-х років XX — початку XXI століття.	8	2		2		4
Семінарське заняття	6		2			4
Модульний контроль знань Диференційований залік						
Разом за змістовий модуль 4	30	8	2	4		14
Разом за модуль 2	60	16	2	14		26
Усього	120	32	2	30		56

Форма навчання: заочна

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин: 120					
	Форма навчання: заочна					
	у тому числі					
	Усього	лекції	семінарські	практичні	індивідуальна робота	самостійна робота
2-й семестр МОДУЛЬ 1						
Змістовий модуль 1. Нові композиторські техніки XX століття.						
Тема 1. Введення в музику XX століття. Композиторські техніки XX століття. Творчість Ч. Айвза як «передбачення» музичного авангарду XX століття.	8	2				8
Тема 2. Експресіонізм. Додекафонія. Індивідуальне перевтілення методу нововіденців. Пошуки в сфері вільної дванадцятитоновості у творчості інших композиторів.	14	2				10
Тема 3. Техніка мікрохроматики.	8					8
Разом за змістовий модуль 1	30	4				26
Змістовий модуль 2. Інтертекстуальні та неофольклорні тенденції у музиці XX століття.						
Тема 4. Інтертекстуальні тенденції у музиці XX століття.	12	1				11
Тема 5. Фольклоризм та світова музика 1-ї половини XX століття.	8	1				7
Тема 6. Неофольклоризм у творчості українських композиторів XX століття.	10	2				8
Модульний контроль знань Диференційований залік						
Разом за змістовий модуль 2	30	4				26
Разом за модуль 1	60	8				52
3-й семестр МОДУЛЬ 2						
Змістовий модуль 3. Музичний авангард 2-ї половини XX століття.						
Тема 7. Серіалізм.	6			1		5
Тема 8. Алеаторика.	6			1		5
Тема 9. Сонорика та сонористика.	6			1		5
Тема 10. Конкретна та електроакустична музика.	6			1		5
Тема 11. Програмність та індивідуальна система музичної мови у творчості О. Мессіана.	6			1		5
Разом за змістовий модуль 3	30			5		25
Змістовий модуль 4. Постмодернізм. Поставангардне музичне мистецтво.						
Тема 12. Постмодерні тенденції у світовій музиці 2-ї половини XX століття.	8			1		7
Тема 13. Американський мінімалізм.	8			1		7

Тема 14. Східноєвропейська естетика «нової простоти». Творчість українських композиторів від 70-х років XX — початку XXI століття.	8			1		7
Семінарське заняття	6		2			4
Модульний контроль знань Диференційований залік						
Разом за змістовий модуль 4	30		2	3		25
Разом за модуль 2	60	3	2	8		50
Усього	120	8	2	8		102

Організація аудиторної роботи

Назва теми	денна форма		заочна форма	
	лекц.	практ. /СР	лекц.	практ. /СР
Тема 1. Введення в музику XX століття. Композиторські техніки XX століття. Творчість Ч. Айвза як «передбачення» музичного авангарду XX століття.	2	2	2	
Тема 2. Експресіонізм. Додекафонія. Індивідуальне перевтілення методу нововіденців. Пошуки в сфері вільної дванадцятитоновості у творчості інших композиторів.	4	4	2	
Тема 3. Техніка мікрохроматики.	2	2		
Тема 4. Інтертекстуальні тенденції у музиці XX століття.	4	2	1	
Тема 5. Фольклоризм та світова музика 1-ї половини XX століття.	2	2	1	
Тема 6. Неофольклоризм у творчості українських композиторів XX століття.	2	4	2	
Тема 7. Серіалізм.	2	2		1
Тема 8. Алеаторика.	2	2		1
Тема 9. Сонорика та сонористика.	2	2		1
Тема 10. Конкретна та електроакустична музика.		2		1
Тема 11. Програмність та індивідуальна система музичної мови у творчості О. Мессіана.	2	2		1
Тема 12. Постмодерні тенденції у світовій музиці 2-ї половини XX століття.	4			1
Тема 13. Американський мінімалізм.	2	2		1
Тема 14. Східноєвропейська естетика «нової простоти». Творчість українських композиторів від 70-х років XX — початку XXI століття.	2	2		1
Семінарське заняття		2		2
Усього	32	30 / 2	8	8 / 2

Організація самостійної роботи

Назва теми	денна форма	заочна форма
Тема 1. Введення в музику XX століття. Композиторські техніки XX століття.	4	8

Творчість Ч. Айвза як «передбачення» музичного авангарду XX століття.		
Тема 2. Експресіонізм. Додекафонія. Індивідуальне перевтілення методу нововіденців. Пошуки в сфері вільної дванадцятитоновості у творчості інших композиторів.	6	10
Тема 3. Техніка мікрохроматики.	4	8
Тема 4. Інтертекстуальні тенденції у музиці XX століття.	6	11
Тема 5. Фольклоризм та світова музика 1-ї половини XX століття.	4	7
Тема 6. Неофольклоризм у творчості українських композиторів XX століття.	4	8
Тема 7. Серіалізм.	2	5
Тема 8. Алеаторика.	2	5
Тема 9. Сонорика та сонористика.	2	5
Тема 10. Конкретна та електроакустична музика.	4	5
Тема 11. Програмність та індивідуальна система музичної мови у творчості О. Мессіана.	2	5
Тема 12. Постмодерні тенденції у світовій музиці 2-ї половини XX століття.	4	7
Тема 13. Американський мінімалізм.	4	7
Тема 14. Східноєвропейська естетика «нової простоти». Творчість українських композиторів від 70-х років XX — початку XXI століття.	4	7
Семінарське заняття	4	4
Усього	56	102

Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи Самостійна робота є важливим елементом системи підготовки у закладі вищої освіти будь-якої форми навчання та сприяє ефективному опануванню та засвоєнню навчального матеріалу.

Самостійна робота здобувача вищої освіти з дисципліни «Історія сучасної музики» включає:

- опанування історико-теоретичного матеріалу, опрацювання літературних джерел;
- формування слухового досвіду для вільної орієнтації в музичному матеріалі доробку зарубіжної та української музики XX століття.
- виконання письмової роботи - слухової музичної вікторини.

Підсумкова кількість балів, набрана здобувачем вищої освіти за виконання чотирьох завдань самостійної роботи, також є однією із складових поточної успішності здобувача вищої освіти з дисципліни.

ТЕМА СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

1. Східноєвропейська естетика «нової простоти». Творчість українських композиторів від 70-х років XX — початку XXI століття.

– Формування естетики «нової простоти» в культурі Східної Європи II

половини XX століття.

- Основні тенденції розвитку української музичної культури 70-х років.
- Загальна характеристика творчості В. Сильвестрова, М. Скорика, Л. Дичко, Є. Станковича.
- Молодша генерація українських композиторів від 90-х років XX ст. - початку XXI століття.
- Постмодернові пошуки у творчості О. Щетинського, Ю. Ланюка. А. Загайкевич та ін.

Література: 11.1.3, 11.1.6, 11.1.7, 11.1.9, 11.1.17, 11.2.4, 11.2.7, 11.2.11, 11.2.15,

ПИТАННЯ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ

1. Загальна характеристика композиторських технік XX століття.
2. Роль творчості американського композитора Ч. Айвза в розвитку музичного мистецтва XX століття.
3. Додекафонія як радикальна новаторська техніка початку XX ст та її трансформації в творчості інших композиторів.
4. Мікрохроматика як специфічна музична техніка I половини XX ст.
5. Інтертекстуальність як одна з оригінальних тенденцій музичної культури початку XX ст.
6. Фольклоризм в музичному мистецтві I половини XX ст. та його характерні ознаки.
7. «Нова фольклорна хвиля» в українській музичній культурі та її представники.
8. Витоки техніки серіалізму та її специфіка.
9. Алеаторика як вид музичної техніки та напрям музичного авангарду II половини XX ст.
10. Сонорика як один із провідних техніко-стильових напрямків музики XX ст.
11. Конкретна та електроакустична музика як історично перші різновиди технічної музики.
12. О. Месіан та його індивідуальна система музичної мови.
13. Постмодернізм як історико-мистецький напрям II половини XX ст. та його прояви в музичній культурі.
14. Мінімалізм як техніка композиції у творчості американських композиторів II половини XX ст.
15. Естетика «нової простоти» та її вплив на музичне мистецтво кінця XX століття.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи пояснювально-ілюстративні: лекції (вступна лекція, лекція- бесіда, лекція-діалог, інтерактивна лекція з використанням мультимедійних презентацій) та семінарські заняття.

Методи проблемного викладу: проблемні диспути.

Методи частково-пошукові: написання доповідей, наукових повідомлень, виконання творчих завдань (написання різножанрових текстів, підготовка презентацій, просвітницькі проекти, складання словника, робота з таблицею, публічні виступи).

ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: аудіо-система для відтворення музичних записів.

Обладнання: фортепіано, парти, стільці, шафа для навчальних матеріалів. Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання LMS Moodle - інтегрованої комп'ютерної системи закладу вищої освіти.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

11.1 Основна література

1. Авангардизм / Д. О. Горбачов, Ю. О. Станішевський, О. О. Різник, Б. Б. Лобановський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол. : І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. – Режим доступу : <https://esu.com.ua/article-42265>. – Останнє поновлення: 28 July 2023.
2. Актуальні аспекти сучасного українського музичного мистецтва: кол. монографія / [ред.-упоряд. В. В. Сінельнікова, А. Б. Попова]. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. – 212 с.
3. Андросова Д. В. Мінімалізм в музиці : [посіб. з курсу історії сучасної музики та музичного виконавства]; М-во культури і туризму ; Одес. держ. муз. акад. ім. А. В. Нежданової. Одеса : Астропринт, 2009. 184 с.
4. Алеаторика / О. О. Різник // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол. : І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. – Режим доступу : <https://esu.com.ua/article-43604>
5. Атональність / М. А. Моїсєєва // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол. : І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. – Режим доступу : <https://esu.com.ua/article-44613>
6. Верещагіна О. Є. Історія української музики ХХ століття / О. Є. Верещагіна. Київ : Освіта України, 2010.
7. Вишеславський Г., Сидор-Гібелинда О. Термінологія сучасного мистецтва, Terra Incognita, Київ, 2010 - 413 ст.

8. Дерев'янченко О. Неофольклоризм у музичному мистецтві: статика та динаміка розвитку в першій половині ХХ століття. К., 2005.
9. Довгаленко Н. Українська сучасна музика. Портрети і ландшафти.- Одеса: Друк-Південь. 2015. 236 с.
10. Додекафонія / О. С. Зінкевич // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол. : І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008. – Режим доступу : <https://esu.com.ua/article-20499>
11. Дорофєєва В. Ю. Теоретичні аспекти сучасної української музики : монографія / В. Ю. Дорофєєва. - Київ : Видавництво Ліра-К, 2017.- 188 с.
12. Експресіонізм / О. В. Брюховецька, О. Г. Астаф'єв, О. О. Корчова, О. М. Петрова, Ю. О. Бірюльов, А. Г. Баканурський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол. : І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. – Режим доступу : <https://esu.com.ua/article-18833>
13. Енциклопедія постмодернізму : [пер. з англ. В. Шовкун ; наук. ред. пер. О. Шевченко] / за ред. Ч. Вінквіста та В. Тейлора. Київ : Основи, 2003. 503 с.
14. Корчова О. Музичний модернізм як *terra cognita*: монографія. К : Муз. Україна, 2020. 490 с.
15. Лісецький, С. Й. Стильові тенденції "неокласицизм " і " неофольклоризм " у музиці М. Скорика [Текст] / С. Й. Лісецький // Культура і сучасність. – 2016. –
16. № 1. – С. 92-97. – Бібліогр.: 9 назв.
17. Неофольклоризм / А. П. Калениченко, С. В. Тримбач // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол. : І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2021. – Режим доступу : <https://esu.com.ua/article-73633>. – Останнє поновлення : 1 January 2023.
18. Овсяннікова-Трель О. «Нова простота» як системний жанровостильовий феномен в сучасному музичному мистецтві». Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. 462 с.
19. Павлишин С. С. Американська музика. Львів : БаК, 2007. 316 с.
20. Павлишин, С. Музика двадцятого століття: навч. посібник для вищ. навч. закл. культури і мистецтв I-IV рівнів акредитації / С. Павлишин; Львів. держ. муз. академія ім. М. Лисенка. Львів: БаК, 2005. 232 с.
21. Шурдак М. Формотворення і техніки композиції у музиці ХХ століття, теоретичний аспект // Актуальні проблеми розвитку культури, мистецтва та освіти : зб. матеріалів наукові читання. Луцьк, 2018. с. 35-37.

11.2 Додаткова література

1. Астаф'єв О. Г. Стилї української еміграції: Експресіонізм // УМЛ. 2002. Ч. 13.
2. Балакірова С. Ю. Естетика музичного постмодернізму (на матеріалі творчості К. Штокгаузена та М. Кагеля) [Текст] : Автореф. дис... канд. філос. наук :
3. 09.00.08. – Естетика / КНУ ім. Т. Шевченка / С. Ю. Балакірова – К., 2002. – 19 с.
4. Берегова О. Інтегративні процеси в музичній культурі України ХХ–ХХІ століть. Київ : Інститут культурології НАМ України, 2013. 232 с.
5. Берегова О.М. Тенденції постмодернізму в камерних творах українських композиторів 80–90-х років ХХ сторіччя: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства: 17.00.03. Київ, 2000. 18 с.
6. Григоренко Є. Г. Джон Кейдж. Творчість. Київ : Муз. Україна, 2012. 228 с.
7. Грицюк О.Я. Жанровий синтез у музичному мистецтві ХХ століття: теоретичний аспект. Міжнародний вісник: культурологія, філологія, музикознавство. 2016. В. II (7). С. 178–184.
8. Гуменюк Т. Постмодернізм як транскультурний феномен. Естетичний аналіз : автореферат дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософських наук : спец. 09.00.08 «Естетика» / Гуменюк Тетяна Костянтинівна. – К., 2002. – 30 с.
9. Енциклопедія Сучасної України. Т. 1: «А» / Гол. редкол.: І.М. Дзюба, А.І. Жуковський, М.Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. 823 с
10. Зінкевич О. С. Український музичний авангард: загальна панорама // Сучасність. 2002. № 9
11. Когут, Г. А. Мікротонова музика. Київ: Наукова думка, 2005. с. 262.
12. Козаренко О. Постмодерністичний акцент в музичній мові В. Сильвестрова. Львів : Сполом, 2000. С. 80–86.
13. Крицька І.О. Особливості творчого мислення К. Штокгаузена: серіальність, музичний час. Метод медитації. – Автореф. дисертації...кандидата мистецтвознавства. – К.: НМАУ, 2008.
14. Меднікова Г. С. Українська і зарубіжна культура ХХ століття [Текст] : навч. посіб. / Г. С. Меднікова – К. : Т-во «Знання», КОО, 2002. – 214 с.
15. Мельник Л. Необарокові тенденції в музиці ХХ ст. : дис. ... канд. мистецтвознавства (17.00.03) / Мельник Лідія Олександрівна // Львівська держ. муз. академія ім. М. В. Лисенка. – Львів, 2003. – 208 с.
16. Музичний світ Каргхайнца Штокгаузена / Міжнародний міждисциплінарний симпозіум. 9-11 вересня 2008 року. Буклет. – К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2008.

- 17.Павлишин С. Арнольд Шенберг. 2001.
- 18.Смаглій Г . А . Теорія музики: Підруч. для навч. закл. освіти, культури і мистецтв / Г.А. Смаглій. — Х . : Вид-во «Ранок», 2013. - 392 с .
- 19.Чабаненко Н. Неофольклоризм як стильовий напрям в композиторській творчості ХХ ст. // Культура і сучасність — Київ, 2019. — Вип.2. — С.137-141.
- 20.Шурдак М. Цикл «Десять п'єс для духового квінтету» як приклад втілення сонорної техніки у творчості Д. Лігеті. Міжнародний вісник. Культурологія. Філологія. Музикознавство : зб. наук. праць. Київ. : Міленіум, 2016. Вип. II (7). С. 219–224.
- 21.Шурдак М. Еволюція взаємодії формотворення і техніки композиції (на прикладі камерно-інструментальної творчості Д. Лігеті). Київське музикознавство. Культурологія та мистецтвознавство : зб. наук. праць. Київ, 2016. Вип. 53. С. 62–71.
- 22.Шурдак М. Сонорна техніка композиції та її значення в музичній мові Д. Лігеті (на прикладі циклу «Десять п'єс для духового квінтету»). Наукові збірки Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка : Музикознавчі студії : зб. статей. Львів, 2015. Вип. 36. С. 238–252.
- 23.Щириця Д. Творчість Едгара Вареза: взаємодія традиційного та креативного : дис. канд. мист. 17.00.03 Музичне мистецтво / Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського Київ, 2019. 228 с.
24. Юрій Юцевич. Музика: словник-довідник. — Тернопіль, 2003. — 404 с.

Інтернет з доступом до найрізноманітніших інтернет- та мультимедійних ресурсів (література, аудіо, відео тощо).

1. <https://www.calameo.com/> - міжнародна текстова онлайн-бібліотека.
2. <https://chtyvo.org.ua/genre/mystetstvo/books/> - українська текстова онлайн- бібліотека.
3. <https://www.dolmetsch.com/musictheory40.htm> - Історія музики онлайн: музика ХХ століття.
4. <https://www.facebook.com/islnradio/> - просвітницький інтернет-ресурс української радіостанції академічної музики.
5. <https://mus.art.co.ua/> - журнал «Музика».
6. <https://musical-world.com.ua/> - інтернет-ресурс «Український Музичний Світ», що популяризує українських композиторів, диригентів та виконавців.
7. www.nbuv.gov.ua - Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.
8. <http://nlib.org.ua/> - український онлайн-каталог нот, підручників та аудіозаписів.
9. <https://www.scribd.com/> - міжнародна текстова онлайн-бібліотека.
10. <http://term.in.ua/> - словник-довідник музичних термінів за книгами Ю.

Є. Юцевича.

11. <https://ukrayinska.libretexts.org/> - міжнародна текстова онлайн-бібліотека.
12. <https://vseosvita.ua/> - українська бібліотека методичних матеріалів.
13. <https://www.youtube.com/@Maria-Babenko/featured> - музикознавчий Youtube- канал.
14. <https://www.youtube.com/@MuseumOfUkrainianRecording/videos> - Youtube-канал Музею українського грамзапису.
15. <https://www.youtube.com/@UkrainianLive/videos> - найбільший український Youtube-канал академічної музики.